

STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Viby gård-Lilla Viby

Tillbaka

Kommun: Sollentuna

Kulturhistorisk värdering

Fornlämningarna visar att vi här har platsen för en av de ca 17 förhistoriska gårdarna i kommunen.

Viby gård har samhällshistoriska värden då den varit ett av Sollentunas säterier och illustrerar tillsammans med lilla Viby jordbruksepoken som föregick 1900-talets villabebyggelse. Den nuvarande stadsdelen har tagit sitt namn efter Viby gård som därmed har symbolvärden.

Beskrivning

Viby gård tillkom under yngre järnålder (ca 500-1100 e Kr). Till gården hör flera gravfält. På höjden sydost om gårdsbebyggelsen ligger 2 högar och 18 runda stensättningar (raå 270). Öster om Stenkullevägen finns 40 fornlämningar. Dessa utgörs av 10 högar och 30 runda stensättningar (raå 116). Väster om Stenkullevägen är ett gravfält med 2 högar och 10 runda stensättningar (raå 117). Strax söder om Lilla Viby finns ytterligare 7 runda stensättningar (raå 114-115).

Under medeltiden utvecklades Viby till en mindre by med tre gårdar. Viby skrevs på 1400-talet Widaby, vilket kommer av det fornnordiska vidher, som betyder ved, skog eller träd. Bland ägarna till Viby märks nära släktingar till Martin Aschaneus; vår förste "riksantikvarie", skeppsbyggmästare Henrik Hubertsson, som bland annat byggde regalskeppet Vasa samt Knut Knutsson Lillie. 1628 blev diplomaten Lars Nilsson Tungel ägare. Han bildade Viby säteri och utvecklade frälsegården till en prydlig sätesgård. Snart fick han för sina förtjänster inom riket även de andra två gårdarna i byn av kronan. Genom byte övergick godset 1641 i landshövding Johan Berndes ägo. Viby ärvdes senare av hans dotter Anna. Men då hon även var ägare till Sollentunaholm lät hon Viby därefter förfalla.

Den nuvarande manbyggnaden uppfördes under mitten av 1800-talet, men fick sitt nuvarande utseende efter en om- och tillbyggnad 1955-56. Fasaderna är reveterade med beige ädelputs. Sadeltaket är täckt med rött tvåkupigt lertegel. Frontespisen och balkongen i öster bygger tillsammans med de fasta flyglarna i norr och söder upp huvudfasadens symmetri.

Lilla Viby avstyckades från Viby gård 1910. Förste ägare var järnhandlare Bodén. Huvudbyggnaden är idag tillbyggd med en vinkel. Fasaderna är vitputsade och mansardtaket är täckt med rött tvåkupigt tegel.

Kommun: Sollentuna

Källa till texten: Gustafsson, C; Svanberg, O; Källman, R & Bratt, P 1993. "Sollentuna - igår och i morgon - program för kulturmiljövård"

Klassificering enligt kulturmiljöprogrammet: Närmiljö

Riksintresse: Nej

Tillbaka

http://www.stockholmslansmuseum.se/faktabanken/kulturmiljoer-i-kommune|

Go

JUL SEP OCT

◀ 24 ▶

2014 2015 2016

[2 captures](#)

22 Jul 2015 - 24 Sep 2015

▼ About this capture